

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2016, în privința inculpatului

***Gusacinski Alexandru Tudor**, născut la
13 iulie 1984, originar și locuitor al mun. Chișinău, str.
Petru Zadnipro 14, ap. 66, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 02.03.2016 – 14.04.2016,
instanța de apel: 04.05.2016 – 24.06.2016,
instanța de recurs: 17.08.2016 – 13.12.2016.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Militare din 14 aprilie 2016, Gusacinski Alexandru a fost condamnat în baza art. 329 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 250 unități convenționale, ce constituie 5000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Gusacinski A., fiind persoană cu funcție publică și acționând cu titlul oficial, exercitând funcția de ofițer de serviciu al Serviciului regim, supraveghere și pază al Penitenciarului nr. 10 - Goian cu sediul în mun. Chișinău, com. Goian, la 22 mai 2015, orele 17.00, a escortat condamnații Penitenciarului nr. 10 - Goian, Lungu M., Chilari R. și Deleu N., în afara zonei locative a penitenciarului pentru efectuarea lucrărilor de salubritate, pe care i-a lăsat fără supraveghere, ignorând astfel prevederile pct. 78 al Statutului

executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 583 din 26.05.2006, potrivit căruia ”Activitățile de asigurare a ordinii interioare, prevenire și curmare a încălcărilor de regim și crimelor din partea deținuților se efectuează de către toate serviciile penitenciarului și trebuie să includă: asigurarea supravegherii permanente a deținuților; precum și prevenirea părăsirii neautorizate de către deținuți a teritoriului penitenciarului în funcție de regimul detenției”, care profitând de faptul că nu erau supravegheați, în aceeași zi, orele 17.25, au evadat din penitenciar prin escaladarea edificiilor de pază, fiind cauzate astfel daune în proporții mari intereselor publice.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a indicat că, activând în funcția de ofițer de serviciu, supraveghere și pază, la 22 mai 2015, orele 16.10, i-a antrenat pe condamnații Deliu N., Chilari R. și Lungu M. pentru efectuarea lucrărilor gospodărești. Activitatea privind efectuarea lucrărilor gospodărești nu era stabilită în ordinea zilei de 22.05.2015. Pe parcursul efectuării lucrărilor, condamnații au manifestat un comportament adecvat, executând lucrări la indicație și periodic transportau iarba la remorcă, timp în care ei dispăreau din vizor. Zona în care se efectuau lucrări gospodărești era supravegheată video, situația fiind monitorizată de Benea M., căreia nu i-a comunicat că va ieși cu condamnații în zona interzisă. Despre evadarea deținuților a fost informat prin telefon de Benea M. Deplasându-se în zona respectivă, a depistat că deținuții nu se mai află acolo.

Totodată, vinovăția acestuia este integral dovedită prin totalitatea probelor administrate.

Astfel, martorul Gulpi L. a relatat că la 22 mai 2015, inculpatul supraveghea deținuții în timp ce aceștia efectuau lucrări de salubritate în zona interzisă și care, profitând de nesupravegherea colaboratorului penitenciarului, au escaladat gardul.

Martorul Benea M. a declarat că pe la ora 17.25 a observat că deținuții, care se aflau în zonă interzisă, au escaladat gardul, iar din urma lor nu alerga nimeni. A raportat acest fapt inculpatului, și acesta a fugit după ei. Condamnații au fost scoși în zona interzisă de către ofițerul Gusacinschi A., pentru efectuarea lucrărilor de salubritate, iar acesta nu se afla nemijlocit lângă condamnați, dar ședea pe scaun și supraveghea zona unde condamnații minori săpau și greblau. Cei 3 deținuți pe parcursul lucrărilor demonstau elemente de evadare.

Martorul Jignea S. a comunicat că la 22 mai 2015, ora 17.15, prin intermediul telefonului a fost anunțată de către inculpat că 3 deținuți au escaladat gardul de protecție și a fost anunțat semnalul de alarmă. Deținuții au fost escortați pentru a efectua lucrări gospodărești, fiind însoțiți doar de inculpat, concomitent având loc supravegherea video a condamnaților de către Benea M. Acțiunea privind escortarea deținuților predispuși la evadare pentru a efectua lucrări gospodărești în zona interzisă nu a fost coordonată cu ea sau cu alți superiori. Inculpatul, fiind obligat să coordoneze această acțiune cu superiorii, și-a asumat riscul de a ieși cu 3 condamnați predispuși spre evadare. Astfel, nu este stabilit un număr de deținuți ce ar putea fi scoși pentru a efectua lucrări gospodărești, fiind dată și o indicație de a nu scoate deținuții la lucrări în afara orelor de lucru. Toate ordinele care se aprobă în penitenciar sunt coordonate cu DIP și fiecare angajat al penitenciarului are și alte atribuții. De obicei, ofițerii singuri aleg persoanele care

efectuează diferite lucrări, lista condamnaților pentru efectuarea lucrărilor gospodărești fiind întocmită de o comisie specială.

Martorul Bănărescu O. a indicat că la 22 mai 2015, din Penitenciarul nr. 10 au evadat 3 deținuți. Inculpatul nu a anunțat conducerea penitenciarului că a scos deținuții pentru efectuarea lucrărilor gospodărești, deși era obligat să o facă. În conformitate cu ordinul intern privind repartizarea sectoarelor pentru efectuarea lucrărilor gospodărești, fiecare ofițer de serviciu era obligat să raporteze superiorilor săi despre escortarea deținuților pentru efectuarea lucrărilor gospodărești.

Conform procesului-verbal de ridicare, de la șeful-adjunct al DSI a DIP, Andrușenco R., au fost ridicate DVD-ului cu inscripția "Titanium", pe care sunt imprimate imagini video, copiile fișelor de post și referința de serviciu, precum și copia încheierii asupra efectuării cercetării de serviciu cu privire la ilegalitățile comise în Penitenciarul nr. 10-Goian.

Acestea atestă că ofițerul de serviciu Gusacinschi A. și santinela operator Benea M. nu au observat prima tentativă de evadare a deținutului Deleu N., pe care a săvârșit-o cu puțin timp înainte de evadarea consumată. Atunci condamnatul a încercat escaladarea zidului în locul unde se afla o remorcă cu gunoi, însă nu i-a reușit săritura. După acest eșec, Deleu N. împreună cu deținuții Lungu M. și Chilari R. și-au orientat intențiile de evadare spre o porțiune a zidului mai prielnică de escaladat, unde în zidul exterior al penitenciarului erau bătute niște cuie. De asemenea, în timpul efectuării lucrărilor în fâșia de protecție a zonei interzise, deținuții Deleu N., Lungu M. și Chilari R. au verificat vigilența colaboratorilor prin acțiuni provocatoare în privința acestora, manifestate prin sărituri în sus, aruncări cu pietre în direcția ofițerului de serviciu și gesticularea cu grebla în fața camerei video și, în lipsa unei reacții corespunzătoare de răspuns, deținuții au hotărât părăsirea zonei de vizibilitate, prin escaladarea gardului exterior de pază al perimetrului. Momentul evadării a fost observat inițial de către santinela operator Benea M. prin intermediul camerelor video, care l-a telefonat pe ofițerul de serviciu și i-a raportat despre producerea incidentului, după care el a întreprins deja acțiunile ulterioare. În aceste circumstanțe se atestă lipsa vigilenței față de supravegherea condamnaților din partea ofițerului de serviciu Gusacinschi A., deoarece nu a observat la timp acțiunile ilicite ale deținuților și a admis evadarea lor.

Potrivit fișei de post, învinuitul Gusacinschi A. exercita funcția de ofițer de serviciu al Serviciului regim, supraveghere și pază al Penitenciarului nr. 10-Goian, scopul general al funcției fiind asigurarea supravegherii și pazei deținuților, respectării de către ei a regimului de detenție în penitenciar, îndeplinirii obligațiilor și respectării drepturilor de către deținuți, contribuirea la dirijarea lor.

Conform referinței de serviciu, Gusacinschi A. a activat în cadrul sistemului penitenciar din 02.03.2009, în luna iulie 2012, după reluarea activității Penitenciarului nr. 10-Goian, fiind numit în funcția de ofițer de serviciu al Serviciului regim, supraveghere și pază al Penitenciarului nr. 10-Goian. La locul de muncă se caracterizează pozitiv, iar prin ordinul Ministerului Justiției nr. 276, din 25.06.2015, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară - concedierea din sistemul penitenciar.

Potrivit procesului-verbal de examinare a imaginilor video s-a constatat: în secvența nr. 10 Goia@IP10_20150522 - se observă cum în perimetrul de pază al penitenciarului din zona interzisă, la sec. 22, trei condamnați însoțiți de un colaborator al penitenciarului îmbrăcat în uniformă, intră pe o poartă metalică de culoare albastră, iar în sec. 38 se observă cum colaboratorul încuie poarta respectivă iar cei trei condamnați se îndreaptă spre un gard din plasă, având în mâini instrumente pentru lucru, în min. 01:28, se observă cum colaboratorul penitenciarului, după semnalmamente, ofițerul de serviciu Gusacinschi A., intră împreună cu cei trei condamnați pe o altă poartă din perimetrul zonei interzise lângă care se află o remorcă de camion. La min. 01:50, se observă cum colaboratorul Gusacinschi A. vorbește la telefon, iar condamnații au dispărut din zona de supraveghere a camerei video, în min. 02:25, doi din cei trei condamnați apar în zona de supraveghere a camerei și, la indicația lui Gusacinschi A., încep a tăia iarba, în min. 03:12, colaboratorul Gusacinschi A. s-a așezat pe un scaun care se afla în apropiere de locul unde cei doi condamnați efectuau lucrări, cel de-al treilea condamnat nu a apărut în zona de supraveghere a camerei video. La min. 07:23, se observă cum cei doi condamnați se opresc din tăiat iarba și examinează zidul din priviri, în timp ce colaboratorul Gusacinschi A. stă așezat pe un scaun și nu întreprinde careva măsuri. La min. 09:38, se observă cum condamnații se îndreaptă spre un alt loc de muncă, intrând pe o poartă metalică de culoare albastră pe lângă o remorcă de autocamion, Gusacinschi A. rămâne așezat pe scaun fără a-și schimba poziția. La min. 10:00, unul din condamnați revine la locul inițial de muncă, iar ceilalți doi condamnați nu se observă din cauza remorcii, la min. 11:30, se observă cum un condamnat revine la locul inițial de muncă și discută cu colaboratorul Gusacinschi A., după care ultimul se ridică de pe scaun și se îndreaptă spre o construcție și arată un semn cu mâna, iar ulterior unul din condamnați a dus acolo iarba tăiată. La min. 14, se observă cum colaboratorul Gusacinschi A. deschide poarta de la intrarea în zona dintre zidul din piatră și gardul din plasă metalică și îi lasă pe doi dintre condamnați să intre acolo și el pleacă la locul unde stătea inițial pe scaun, în timp ce al treilea condamnat era în preajma acestuia, strângea iarba. La min.14:25, se observă cum condamnatul care se afla în preajma lui Gusacinschi A. analizează gardul din plasă metalică, cât și cel din piatră, fără să fie observat de Gusacinschi A. În intervalul cuprins între min. 30:00 și 33:00, se observă cum unul dintre condamnați, de mai multe ori, se apropie de zidul din piatră, îl analizează, pune mâna pe el, în timp ce Gusacinschi A. stă nemișcat pe scaun. La min. 35:18, unul din condamnați efectuează o săritură, de pe marginea zidului spre vârful acestuia, tot condamnatul respectiv se urcă pe zidul din piatră, și demonstrativ arată că ar încerca să evadeze, cu toate acestea, nu sunt întreprinse careva măsuri. La min. 64:00, se observă cum Gusacinschi A. primește un apel telefonic, aleargă spre o construcție, după care, aleargă spre poarta albastră care separă zona interzisă de teritoriul penitenciarului.

Secvența video nr. 10 Goia@IP64_20150522, denotă că colaboratorul penitenciarului Benea M., responsabilă de monitorizarea situației în penitenciar cu ajutorul mijloacelor tehnice, a observat pe monitoarele de serviciu cum cei trei condamnați alergau și cum au escaladat peretele zidului din piatră, la sec. 50, se

observă cum ultima alarmată, anunță prin telefon despre evadare, iar ulterior prin stația radio.

Pe secvența video nr. 10 Goia@IP09_20150522, se observă cum doi dintre condamnați au ieșit din zona de supraveghere a colaboratorului Gusacinschi A. și analizează peretele zidului de piatră. După apariția celui de-al treilea condamnat, la min. 07:15, se observă cum condamnatul în maiou alb, începe a alerga primul în direcția opusă porții pe unde au intrat, iar cei doi condamnați îl urmează, la min. 07:42, cei trei condamnați au ieșit din vizorul camerei de supraveghere.

Secvența video nr. 10 Goia@IP67_20150522, indică cum la sec. 03, cei trei condamnați apar în vizorul camerei de supraveghere, urcând scările, alergând spre locul evadării.

Pe secvența video nr. 10 Goia@IP08_20150522, se observă cum la min. 01:15, cei trei condamnați ajung lângă o bară din metal care era agățată de peretele zidului din piatră, cu ajutorul căreia, au escaladat zidul din piatră.

În baza probelor administrate, instanța a considerat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului și a încadrat acțiunile lui în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, ca neglijența în serviciu, adică neîndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice.

Poziția inculpatului prin care nu-și recunoaște vinovăția este una de apărare, luată cu scopul de a se eschiva de la răspundere penală, declarațiile lui fiind combătute prin depozițiile martorului Jignea S., care a confirmat că nu a fost coordonată cu ea, în calitate de șef al penitenciarului, și nici cu alți superiori, escortarea acestor trei deținuți care sunt predispuși spre evadare, paza lor suplimentară, echiparea cu echipament special.

Vinovăția inculpatului este dovedită și prin declarațiile martorilor Gulpi L., Benea M., Jignea S., Morari O. și Bănărescu O.

Necesitatea declarării nulității proceselor-verbale de audiere în cadrul urmăririi penale a martorilor Gulpi L. și Benea M. decade, acești martori fiind audiați pe parcursul cercetării judecătorești în prezența și cu posibilitatea de a pune întrebări din partea participanților la proces, declarațiile lor în ședința de judecată fiind similare cu cele de la urmărirea penală, fiind verosimile, pe parcursul cercetării judecătorești ele fiind date conform procedurii.

Totodată, evadarea deținuților a avut un impact negativ asupra imaginii Penitenciarului nr. 10, acesta fiind un penitenciar model pentru alte instituții penitenciare și necâtând la numărul mic de deținuți, a fost posibilă, din cauza neglijenței inculpatului față de obligațiunile de serviciu, evadarea a trei deținuți, respectiv vinovăția acestuia este confirmată și de materialele cauzei penale.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 75-78 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune ușoară, nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv, că are la întreținere un copil minor și soția, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, concluzionând că reeducarea și corectarea acestuia este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice.

3. Inculpatul a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Apelantul a invocat că învinuirea este una neconcretă, formulată în mod general, rolul său la asigurarea pazei deținuților fiind expus într-un mod nebulos, fiind în imposibilitate de a miza pe o examinare obiectivă a faptelor, puse ulterior la baza acuzării lui.

A fost subevaluat principiul de bază al legii penale, proclamat prin art. 7 alin. (1) Cod penal, al individualizării răspunderii penale și al pedepsei penale, conform căruia, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

La materialele cauzei sunt anexate acte potrivit cărora, în perioada activității în sistemul penitenciarului, el nu a fost niciodată sancționat, pentru atitudinea conștiincioasă față de exercitarea atribuțiilor de serviciu fiindu-i acordate stimulări sub formă de 7 premii bănești, un concediu suplimentar și insigna "Eminent al Serviciului Penitenciar".

Totodată, conform ordinului nr. 276, pentru neîndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu, au mai fost pedepsiți încă 12 colaboratori, 10 din ei fiind sancționați pentru încălcarea aceluiași prevederi ale pct. 78 al Statutului aprobat prin HG nr. 583 din 26.05.2006.

Astfel, de unul singur, nu poate fi recunoscut subiect al săvârșirii unei infracțiuni, evitarea căreia, conform normelor legale ce reglementează activitatea în instituțiile penitenciare, este pusă în seama tuturor serviciilor penitenciarului.

Or, din examinarea discului cu înregistrările video ale momentului evadării, rezultă că escaladarea de către cei trei deținuți a unuia din elementele obiectivelor tehnico-genistice – gardul din perimetrul exterior al penitenciarului, a fost posibilă datorită stării deplorabile a edificiului și a lipsei oricăror îngrădiri deasupra acestuia.

Alt factor care a facilitat evadarea inculpaților, a fost exercitarea activității Penitenciarului nr. 10-Goian cu încălcarea prevederilor art. 270, 273 Cod de executare și a pct. 187 al Statutului executării pedepsei de către condamnați și anume, neasigurarea cu pază fizică de către santinele la turnuri, paza perimetrului penitenciarului efectuându-se doar de către santinela operator prin intermediul camerelor video.

Evident, asigurarea corespunzătoare a normelor menite să asigure integritatea obiectivelor tehnico-genistice și asigurarea executării pazei fizice de către santinele la turnuri nu avea tangență cu competențele de serviciu atribuite prin legislația în vigoare și reconfirmate prin fișa de post a inculpatului.

Acțiunile sale au fost incorect încadrate și calificate în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, fiind bazate pe afirmații cu caracter declarativ, el, nici în mod ipotetic, nu putea fi recunoscut subiect al infracțiunii incriminate.

Astfel, din dispoziția art. 329 alin. (1) Cod penal rezultă că fapta prejudiciabilă cunoaște două modalități alternative: inacțiunea de neîndeplinire a obligațiilor de serviciu și acțiunea de îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, însă din rechizitoriu și sentință nu reiese asemenea fapte, acest capăt de acuzare fiind neîntemeiat și contrar prevederilor legale.

Totodată, pentru constatarea și calificarea faptei conform prevederilor art. 329 alin. (1) Cod penal, este obligatorie survenirea urmărilor prejudiciabile sub formă de ”daune în proporții mari cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice”, element ce nu a fost reflectat în învinuire sau sentință, în cadrul cauzei penale lipsind un reprezentant al părții vătămate sau al părții civile, precum și o acțiune civilă înaintată în acest sens, nefiind confirmată cauzarea daunei în proporții mari intereselor publice, potrivit parametrilor valorici enunțați în art. 126 alin. (1) Cod penal.

Instanța a omis sau a interpretat greșit actele și declarațiile apărării, distorsionând faptele și probele aduse în argumentarea poziției și contrazicându-se în afirmațiile făcute.

Acuzația adusă inculpatului, că a lăsat deținuții fără a-i avea sub supraveghere în zona de vizibilitate pe parcursul unei perioade mari de timp, nu are suport probant, conținutul procesului-verbal de examinare a secvențelor video de către acuzare având un caracter superficial și tendențios.

Au fost încălcate flagrant prevederile art. 105 alin. (2) Cod de procedură penală, privind condițiile de audiere a martorilor, declarațiile martorului Benea M. fiind expuse în mod selectiv, defavorabil apărării.

Depozițiile martorului Gulpi L., la fel, au fost supuse unor redactări arbitrare, iar în partea motivată a sentinței instanța a omis fixarea declarațiilor lui Morari F., precum și s-a evitat expunerea autentică a mărturiilor lui Jignea L.

Din declarațiile martorului Bănărescu O. este evident că gardurile penitenciarului necesită reparații curente, însă din lipsă de mijloace, aceste reparații nu s-au efectuat, inclusiv că în serviciul logistică nu este un specialist pentru deservirea construcțiilor și încăperilor.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2016, apelul a fost admis, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Gusacinschi Alexandru a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, pe motiv că: **„fapta nu întrunește elementele constitutive a componenții infracțiunii”**.

Instanța de apel a reținut că, de către organul de urmărire penală, Gusacinschi A. se învinuiește că, fiind persoană cu funcție publică și acționând cu titlul oficial, exercitând funcția de ofițer de serviciu al Serviciului regim, supraveghere și pază al Penitenciarului nr. 10-Goian cu sediul în mun. Chișinău, com. Goian, la 22 mai 2015, aproximativ orele 17.00, a escortat condamnații Penitenciarului nr. 10-Goian, Lungu M., Chilari R. și Deleu N., în afara zonei locative a penitenciarului pentru efectuarea lucrărilor de salubritate, pe care i-a lăsat fără supraveghere, ignorând astfel prevederile pct. 78 al Statutului executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 583 din 26.05.2006, potrivit căruia ”Activitățile de asigurare a ordinii interioare, prevenire și curmare a încălcărilor de regim și crimelor din partea deținuților se efectuează de către toate serviciile penitenciarului și trebuie să includă: asigurarea supravegherii permanente a deținuților; precum și prevenirea părăsirii neautorizate de către deținuți a teritoriului penitenciarului în funcție de regimul detenției”, care profitând de faptul că nu era supravegheat, în aceeași zi,

aproximativ orele 17.25, au evadat din penitenciar prin escaladarea edificiilor de pază, fiind cauzate astfel daune în proporții mari intereselor publice.

Potrivit învinuirii acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, ca neglijența în serviciu, adică neîndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice.

Instanța de apel a reținut că acțiunile inculpatului au fost corespunzătoare atribuțiilor de serviciu, escortarea condamnaților în afara zonei locative a Penitenciarului nr. 10-Goian, pentru efectuarea lucrărilor de salubritate, fiind în corespundere cu ordinele emise de șeful Penitenciarului nr. 10-Goian.

Opinia acuzării și a instanței de fond că supravegherea condamnaților la caz, ținea nemijlocit de atribuțiile, de unul singur, ale inculpatului este eronată, or, potrivit Regulamentului privind serviciul de luptă al Departamentului Instituțiilor Penitenciare al MJ, rezultă că „paza obiectivelor reprezintă un complex de acțiuni desfășurate de subdiviziunile în comun cu activitatea operativă, de regim, tehnico-genistică și de altă natură, efectuate în scopul asigurării integrității obiectivelor și a mijloacelor materiale ale acestora, suprimării atacului asupra obiectivului, neadmiterii evadării și altor infracțiuni ale condamnaților, a pătrunderii persoanelor străine și obiectelor interzise la (de la) obiectiv”.

Astfel, supravegherea celor trei condamnați *intra nu numai în atribuțiile de serviciu ale inculpatului*, dar și a întregului colectiv al Penitenciarului nr.10-Goian, o mare parte din colaboratori fiind sancționați disciplinar pentru atitudinea iresponsabilă, neglijentă, exercitarea superficială a atribuțiilor de serviciu.

În același timp, *s-a constatat lipsa legăturii cauzale dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile*, or, un factor care a contribuit la evadarea condamnaților a fost exercitarea insuficientă a activității Penitenciarului nr.10-Goian, *fiind stabilit că din partea efectivului penitenciarului a avut loc o supraveghere nepermanentă, insuficientă a condamnaților*.

Potrivit cercetării de serviciu, efectuată de Departamentul Instituțiilor Penitenciare al MJ, la 22.05.2015 *colaboratorii* Penitenciarului nr.10-Goian, atât cu funcții de conducere, cât și de executare, *nu și-au onorat obligațiile de serviciu în vederea supravegherii permanente a condamnaților Lungu M., Chilari R. și Deleu N., ce s-a soldat cu evadarea acestora*.

Supravegherea insuficientă din partea întregului colectiv al penitenciarului, apreciată drept acțiune de iresponsabilitate, este și lipsa pazei în turnurile penitenciarului.

Deci, în sarcina inculpatului au fost puse obligații care nu corespund funcției sale și fișei de post, acesta escortând trei deținuți în afara zonei locative a penitenciarului, a fost obligat să supravegheze de unul singur condamnații, ceea ce a dus la escaladarea gardului și evadarea acestora.

În acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă a componentei de infracțiune prevăzută la art. 329 alin. (1) Cod penal, elementul material al neglijenței în serviciu fiind realizat prin inacțiunea de neîndeplinire sau acțiunea de îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu soldate cu daune în proporții mari intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale

persoanelor fizice sau juridice, noțiunea de ”proporții mari,, fiind prevăzută la art. 126 alin. (1) Cod penal.

Mai mult, contrar prevederilor art. 281 Cod de procedură penală, urmărirea penală a fost înfăptuită superficial, învinuirea fiind una abstractă, neconcretă și bazată pe presupuneri.

Or, în ordonanța de punere sub învinuire și în rechizitoriu, acuzarea nu explică în detalii în ce constau „daunele în proporții mari intereselor publice” care ar fi comise de inculpat.

Astfel, probele administrate nu dovedesc ***săvârșirea de către inculpat a infracțiunii incriminate.***

Deci, vinovăția acestuia nefiind confirmată prin probe pertinente, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.

5. Procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei adoptate și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că învinuirea înaintată inculpatului corespunde prevederilor art. 281 Cod de procedură penală.

Totodată, încălcarea intereselor generale ale societății, drepturilor constituționale ale cetățenilor, crearea obstacolelor sau tulburărilor în activitatea organelor puterii și altor instituții publice, încălcarea ordinii de drept, tănuirea infracțiunilor săvârșite sunt considerate obiective asupra cărora se orientează acțiunile de cauzare de daune în proporții considerabile intereselor publice.

Instanța de apel nu a apreciat probele administrate în susținerea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

În cadrul urmăririi penale s-a stabilit că condamnații Lungu M., Chilari R. și Deleu N. au evadat în circumstanțele incriminate învinuitului, ca urmare a faptului că au fost lăsați fără supraveghere de către acesta, care exercita funcția de ofițer de serviciu al Serviciului regim, supraveghere și pază al Penitenciarului nr. 10-Goian și care, la acel moment, nemijlocit era responsabil de asigurarea pazei condamnaților pe care el, personal, i-a escortat în afara zonei locative a penitenciarului și nu a întreprins măsurile necesare în vederea asigurării pazei acestora, lăsându-i fără supraveghere în fâșia de protecție a penitenciarului și fără a anunța operatorul santinelă pentru a asigura supravegherea detaliată a condamnaților aflați în afara zonei locative, în fâșia de protecție a penitenciarului care constituie un loc prielnic pentru evadare, ținând cont de faptul că un edificiu de pază, și anume gardul care delimitează zona locativă de zona interzisă, a fost deja depășit. Prin acțiuni de provocare, condamnații au verificat vigilența ofițerului de serviciu și a operatorului santinelă, care nu a fost anunțat despre aflarea condamnaților în zona respectivă și care, în urma acțiunilor provocatoare ale condamnaților, trebuia să informeze ofițerul de serviciu Gusacinschi A.

Deci, lipsa de reacție din partea inculpatului, care a lăsat condamnații în zona interzisă a penitenciarului nesupravegheați, i-a determinat pe aceștia să evadeze prin escaladarea gardului exterior al penitenciarului, și nu din lipsa turnurilor de pază lăsate fără supraveghere, care se efectuează prin intermediul mijloacelor video, existența pe porțiunea de gard escaladată a unei bare de fier folosite în calitate de scară, existența căreia a fost constatată în rezultatul

examinării imaginilor video, sau lipsa pazei armate a penitenciarului, or, potrivit prevederilor art. 212 al Statutului executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin HG nr. 583 din 26.05.2006, ”se interzice aplicarea armei de foc asupra ... minorilor, când vârsta lor este evidentă sau este cunoscută, cu excepția cazurilor opunerii de către ei a rezistenței armate, realizării atacului armat sau în grup, punând în pericol viața și sănătatea celor din jur,,.

Astfel, încălcările disciplinare constatate în rezultatul anchetei de serviciu efectuate, admise de către alți angajați ai Penitenciarului nr. 10-Goian, precum și lipsa turnurilor de pază cu supraveghere, existența pe porțiunea de gard escaladată a unei bare de fier folosite în calitate de scară, sau lipsa pazei armate a penitenciarului, nu sunt în legătură cauzală directă cu survenirea consecințelor nefavorabile. Evadarea celor 3 condamnați care, cu acordul inculpatului, se aflau în zona interzisă a penitenciarului, a survenit ca urmare a acțiunilor prejudiciabile incriminate acestuia și care sunt în legătură cauzală directă cu survenirea consecințelor nefavorabile.

În același timp, prin acțiunile inculpatului au fost cauzate daune în proporții mari intereselor publice, fiind comisă infracțiunea prevăzută de art. 317 alin. (2) lit. b) Cod penal, care este o infracțiune gravă.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta este pasibil admiterii din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat, se reține că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Conform art. 384 alin. (3), 394 alin. (3) pct. 2), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Partea descriptivă a deciziei de achitare trebuie să cuprindă enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului. Nu se admite introducerea în decizia de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, hotărârea judecătorească trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală, se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

Aceste prevederi legale nu au fost respectate de către instanța de apel, deoarece, potrivit deciziei adoptate (*pct. 4. din decizie*):

a) a concluzionat în partea descriptivă că inculpatul urmează a fi achitat deoarece: „*probele administrate nu dovedesc săvârșirea de către inculpat a infracțiunii incriminate*”, adică în temeiul prevăzut la art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală.

Însă, în dispozitivul deciziei a indicat că inculpatul se achită de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, în baza altui temei, cel prescris la art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală – „*pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive a componenții infracțiunii*”.

Prin urmare, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii;

b) a constatat în partea descriptivă, în mod absolut divergent și neclar, că supravegherea celor trei condamnați *intra nu numai în atribuțiile de serviciu ale inculpatului*, (*deci inculpatul este vinovat*), că *s-a constatat lipsa legăturii cauzale dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile* (*adică inculpatul nu este vinovat*), *fiind stabilit că din partea efectivului penitenciarului* (*rezultă că, inclusiv inculpatul*) *a avut loc o supraveghere nepermanentă, insuficientă a condamnaților..., colaboratorii* (*inclusiv inculpatul*) Penitenciarului nr.10-Goian, atât cu funcții de conducere, cât și de executare, *nu și-au onorat obligațiile de serviciu în vederea supravegherii permanente a condamnaților Lungu M., Chilari R. și Deleu N., ce s-a soldat cu evadarea acestora* (*deci inculpatul este vinovat*).

Prin urmare, împrejurările enunțate relevă, în mod clar și evident, că instanța de apel nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că apelul apărării a fost greșit admis de către instanța de apel.

În același timp, se atestă că circumstanțele menționate în partea descriptivă a sentinței, inclusiv cele reproduse în pct. 2. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de fond corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale ultimului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, toate fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor (*pct. 2. din decizie*).

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală instanța de recurs admite recursul, casează total hotărârea atacată și menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, se impune soluția casării deciziei atacate, pe motiv că apelul a fost greșit admis, cu menținerea sentinței primei instanțe.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2016 în privința inculpatului Gusacinski Alexandru Tudor, pe motiv că apelul a fost greșit admis.

Menține sentința Judecătoriei Militare din 14 aprilie 2016, în privința inculpatului Gusacinski Alexandru Tudor.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 10 ianuarie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun